

תביעה הכוללת מספר עילות וסעדים

איחוד עילות תביעה - תובע יאחד בכתב תביעה אחד את כל עילות התביעה כלפי נתבע בשל אותה מסכת עובדתית, ורשאי הוא לאחד בכתב תביעה אחד גם עילות תביעה אחרות כלפי אותו נתבע, והכול בכפוף לסמכותו העניינית של בית המשפט. [תקנה 24 לתקסד"א]

תביעת מלוא הסעד וכל הסעדים בשל עילה אחת - תובע יכול בכתב תביעה את מלוא הסעד שלטענתו הוא זכאי לו בשל עילת התביעה ולא יוכל להגיש תביעה בשל החלק שלא תבע.

תובע יכול בכתב התביעה את כל הסעדים המבוקשים בשל עילת תביעה אחת, **אלא אם כן** הרשה לו בית המשפט או הדין מתיר שלא לתבעו במסגרת אותה תביעה; רשות מבית המשפט לא תינתן אלא במסגרת **בקשה לפיצול סעדים**. **בית המשפט יכריע בבקשה לפיצול סעדים עד תום קדם-המשפט**. [תקנה 25 לתקסד"א]

בקשה לפיצול סעדים - מבקשים לפצל סעדים כאשר שני הסעדים הם בסמכות **אותו בית משפט** וכרגע התובע אינו מעוניין לתבוע את שניהם.

דוגמא - סעד פינוי מקרקעין וסעד כספי על סך 1 מיליון ₪ שניהם מצויים בסמכותו של בית המשפט השלום, וכדי לתבוע את הסעד הכספי מאוחר יותר ולא במסגרת אותה התביעה צריך לבקש רשות.

הערה - תובע שלא ביקש לפצל, ומוותר על הסעד אינו יכול לתבוע אותו בשלב מאוחר יותר.

איחוד שני סעדים כספיים מעילות שונות - **דוגמא** - בכתב תביעה אחד נתבעים שני סעדים מעילות שונות, סעד של פיצוי כספי בסך 600,000 ₪ בגין נזק לרכוש, ופיצויים בסך 2 מיליון ₪ בגין הפרת חוזה.

כל עילה בנפרד מצויה בסמכות בית המשפט השלום אולם מאחר **שסך הסכומים** בגין שתי העילות יחד מעל 2.5 מיליון ₪ - הסמכות לדון בתביעה המאוחדת נתונה לבית המשפט המחוזי.

שני סעדים במקרקעין בסמכות של בתי משפט שונים - כאשר נתבעים מספר סעדים במקרקעין המצויים בסמכותם של בתי משפט שונים **תחול הלכת העיקר והתפל** [ע"א 145/58 קלקודה נ' אגד]

דוגמא - תביעה להעברת בעלות מכוח הסכם מכר (מחוזי) ומסירת החזקה במקרקעין (שלום). מסירת החזקה תפלה לעומת העברת הבעלות שהיא העיקר ולכן ילך התפל אחר העיקר והסמכות תהיה נתונה לבית המשפט המחוזי. גדול מכיל קטן - המחוזי יכול לדון בסעדים שבסמכות השלום ולא להיפך.

פיצול תביעות "אוטומטי" - סעד כספי וסעד שאינו כספי בסמכות בתי משפט שונים - יש לפצל את התביעות [ע"א 29/58 לוי נ' עקריש] **דוגמא** - תביעה לפינוי מקרקעין (בסמכות השלום) ותביעה לפיצוי כספי בסך 5 מיליון ₪ (בסמכות מחוזי), התובע לא נדרש להגיש בקשה לבית המשפט כדי לדון בכל סעד בנפרד, אלא פיצול הסעדים הוא "אוטומטי". הסמכות לדון בתביעת הפינוי היא של בית משפט השלום והסמכות לדון בתביעה הפיצוי היא של בית המשפט המחוזי.

הערה - כאשר ישנם סעדים שונים (לדוגמא כספי ומקרקעין) והם בסמכותו של אותו בית משפט (לדוגמא בית משפט השלום) לא יהיה פיצול אוטומטי, אלא כדי שהתובע יפצל את התביעה הוא נדרש להגיש בקשה לבית המשפט המוסמך לפיצול הסעדים.

חריגים לפיצול "אוטומטי":

1. **חריג בחוזים** - אין פיצול אוטומטי, לדוגמא סעד של **ביטול** חוזה מכר (מחוזי) וסעד של **השבה** (פיצוי כספי) מתחת ל- 2.5 מיליון ₪ (שלום) - בית המשפט המחוזי מוסמך לדון גם בהשבה. [רע"א 5781/15 אדיר נ' דאבוש]

רציונל - מדובר בשני סעדים שאחד תלוי בשני, כלומר אם בית המשפט לא יבטל את החוזה לא תהיה השבה, ולכן במקרה זה לא יהיה פיצול אוטומטי של הסעדים והם יוגשו לבית המשפט המחוזי.

2. **שני סעדים מעורבים בקניין רוחני** -

א. אם הסעד שאינו כספי **ניתן להערכה** ושווים הכולל של שני הסעדים **אינו עולה** על 2.5 מיליון ₪ - התביעה תוגש לבית משפט השלום.

- ב. אם הסעד שאינו כספי **ניתן להערכה** ושווים הכולל של שני הסעדים **עולה** על 2.5 מיליון ₪ - התביעה תוגש לבית משפט המחוזי.
- ג. אם הסעד שאינו כספי **אינו ניתן להערכה**, הוא נתון לסמכותו של בית משפט המחוזי מכוח סמכותו השיורית. למשל תביעה בעניין בעלות בפטנט שטרם נוסה בשוק.

דוגמא - סעד כספי לפיצויים בגין הפרת זכויות יוצרים בסך מיליון ₪ (בסמכות שלום) וסעד של צו מניעה שאינו ניתן לאמדן (בסמכות המחוזי).

במקרה כזה, אם הסעד הכספי הוא בסמכותו של השלום (מתחת ל-2.5 מיליון), והסעד שאינו כספי אינו ניתן לאמדן - **הסמכות תהיה של המחוזי**. אך הנטל יהיה על התובע להוכיח שהסמכות נתונה למחוזי כיוון שהסעד שאינו כספי אינו נתון להערכה.

לעומת זאת, כפי שצינו לעיל, במקרים בהם ניתן להעריך את שווים הכולל של הסעדים חריג זה לא יהיה רלוונטי.

3. פסיקה חדשה [רע"א 2299/23 זילברברג נ' פרו]:

תביעה במקרקעין שבסמכות המחוזי וסעד כספי (הנובע מעילת המקרקעין) שבסמכות שלום הסמכות העניינית תהיה של המחוזי - לא מפצלים ושני הסעדים יוגשו יחד - לדוגמא תביעה שכוללת שני סעדים: הסעד הראשון הוא אכיפת חוזה מכר במקרקעין שבסמכות המחוזי והסעד השני פיצוי כספי עקב אותו חוזה (הסעד הכספי נובע מאותה עילה של המקרקעין) מתחת ל-2.5 מיליון. הסמכות לדון בתביעה תהיה של בית המשפט המחוזי ולא יהיה פיצול אוטומטי של הסעדים.

התובע בסיטואציה הזאת יהיה חייב לכלול בתביעת המקרקעין שבסמכות המחוזי גם את הסעד הכספי שבסמכות השלום. אם לא תבע את הכסף - הוא יהיה מושקע עילה. כלומר לא יוכל לתבוע את הכסף מאוחר יותר וזאת כי אין יותר פיצול אוטומטי של הסעדים. סייג - הוא ביקש מבית המשפט המחוזי היתר לפיצול וקיבל.

לשים לב שהחריג יחול רק אם הסעד של המקרקעין הוא בסמכות המחוזי. אם נניח סעד המקרקעין הוא בסמכותו של בית המשפט השלום והסעד הכספי הוא בסמכותו של המחוזי הכלל יחול ויהיה פיצול אוטומטי של התביעה.

בנוסף, יש לשים לב שהסעד הכספי נובע מעילת המקרקעין כלומר קשור אליו. אם לדוגמא מדובר בתביעה הכוללת סעד מקרקעין (בסמכות המחוזי) וסעד כספי שאינו קשור למקרקעין (בסמכות השלום) אז יהיה במצב זה פיצול סעדים אוטומטי.

הדגש הוא כי החריג מהפסיקה חל על סעד מקרקעין וסעד כספי שקשור לאותו מקרקעין.